

FINANTSSUHTED

Käsinaamat praktikule

XI aastakäik

Tallinn 2015

© Väljaandja TEN-TEAM OÜ

Merivälja tee 5-E206, Tallinn 11911, tel. 6300 900, faks 6300 901

E-mail: tenteam@tenteam.ee, kodulehekülg: <http://www.tenteam.ee>

Seaduste tekstid: <http://www.riigiteataja.ee>

SISUKORD

Oodatavad muudatused raamatupidamise seaduses	4	OMR
Üleminek e-arvetele	17	ÜEA
Tegeliku töösuhte varjamine	30	TTV
Muudatused tulumaksuseaduses alates 01.01.2016	38	MTS
Elektroonilised materjalid	46	EM
<ul style="list-style-type: none">• FINANTS- JA RAAMATUPIDAMISALANE SEADUSANDLUS• FINANTS- JA RAAMATUPIDAMISALANE DOKUMENTATSIOON SUHTLEMISEL RIIGIASUTUSTEGA• ETTEVÖTTESISENE JA ETTEVÕTETEVAHELINE FINANTS- JA RAAMATUPIDAMISALANE DOKUMENTATSIOON• KALKULAATORID RAAMATUPIDAJALE JA FINANTSJUHILE• KLASSIFIKAATORID JA LOENDID• JUHENDMATERJALID JA KÄSIRAAMATUD• ANDMEBAASID JA OTSISÜSTEEMID• SELETUSKIRJAD SEADUSEMUUDATUSTE EELNÕUDE JUURDE• MAKSUMÄÄRAD• SIDUVAD EELOTSUSED• RIIGIKOHTU LAHENDID		

OODATAVAD MUUDATUSED RAAMATUPIDAMISE SEADUSES

Mai Palmipuu, Assertum Audit OÜ, vandeaudiitor

Oodatavate muudatuste põhjused ja eesmärgid

Oleme järjekordselt uute raamatupidamislike muudatuste ootusel. Rahandusministeerium soovib viia kooskõlla praegu kehtivat raamatupidamise seadust ja sellega seonduvaid seaduseid 26.06.2013. aastal vastu võetud Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiviga 2013/34/EL ning 22.10.2014. aastal vastu võetud Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiviga 2014/95/EL.

Esimene nimetatud direktiiv käsitleb teatavat liiki ettevõtjate aruandeaasta finantsaruannete, konsolideeritud finantsaruannete ja nendega seotud aruannete koostamise ja avaldamise nõudeid. Teisest nimetatud direktiivist tulenevalt soovitakse reguleerida mitmekesisust käsitleva teabe ja muu finantsteabe avalikustamist suurettevõtjate ja kontsernide poolt.

Raamatupidamise seaduse muutmise ja sellega seonduvalt teiste seaduste muutmise seaduse eelnõu eesmärgiks on parandada avalikkusele suunatud arvestusalase info kvaliteeti ja võrreldavust ning vähendada sealjuures mikro- ja väikeettevõtja halduskoormust.

Olulisemate temadena käsitletakse raamatupidamise seaduse muutmise eelnõus:

- mikro- ja väikeettevõtja majandusaasta aruande lihtsustamist,
- mikro- ja väikeettevõtja ning keskmise suurusega ja suurettevõtja määratlemise kriteeriume,
- auditi ja ülevaatuse audiitorteenuse kohustuse piirmäärade tõstmist peaaegu 2 korda,
- Raamatupidamise Toimkonna rolli sõltumatute arvestusala ekspertide paneelina,
- Raamatupidamise Toimkonna juhendite kehtestamist rahandusministri määrusega.

Nimetatud eelnõuga muudetakse:

- raamatupidamise seaduse 23. märtsil 2014 jõustunud redaktsiooni (RT I, 13.03.2014,50);
- audiitortevuse seaduse 1. jaanuaril 2015 jõustunud redaktsiooni (RT I, 29.06.2014, 127);
- riigieelarve seaduse 1. juulil 2014 jõustunud redaktsiooni (RT I, 29.06.2014, 131);
- riigikontrolli seaduse 23. märtsil 2014 jõustunud redaktsiooni (RT I, 13.03.2014, 58);
- Vabariigi Valitsuse seaduse 15. novembril 2014 jõustunud redaktsiooni (RT I, 29.06.2014, 115);
- mittetulundusühingute seaduse 1. jaanuaril 2015 jõustunud redaktsiooni (RT I, 21.06.2014, 42);
- sihtasutuste seaduse 1. jaanuaril 2015 jõustunud redaktsiooni (RT I, 21.06.2014, 42);
- äriseadustiku 1. juulil 2015 jõustuvat redaktsiooni (RT I, 19.03.2015, 46).

Ettevõtja suurus – mikro- ja väikeettevõtjad

Raamatupidamisdirektiivi kohaselt sõltub majandusaasta aruandes avalikustatava informatsiooni hulk ettevõtja suurusest. Raamatupidamisdirektiiv annab liikmesriikidele võimaluse näha ette väikeettevõtjate ja mikroettevõtjate raamatupidamise aastaaruande koostamisele ja avalikustamisele mitmeid lihtsustuse võimalusi.

Raamatupidamise seaduse muutmise eelnõus sätestatakse ettevõtjate kategooriad. Kategooriatesse määramise aluseks on võetud tegevusmahud ja avaliku huvi määr. Vastavalt ettevõtja kategooriale hakkab kehtima ettevõtjale raamatupidamise aastaaruande koostamise reeglistik. Raamatupidamisdirektiivi kohaselt sõltub majandusaasta aruandes avalikustatava informatsiooni hulk ettevõtja suurusest. Ettevõtjate määratlemine toimub bilansipäeva andmete alusel. Ettevõtjate kategooriad raamatupidamise seaduse muutmise eelnõu kohaselt on järgmised:

1. Mikroettevõtja on Eestis registreeritud äriühing, kes vastab kõikidele järgmistele tingimustele: varad kokku kuni 175 000 eurot, kohustised ei ole suuremad kui omakapital, üks osanik, kes on ka juhatuse liige ja ei ole käibemaksukohustuslane.
2. Väikeettevõtja on Eestis registreeritud äriühing, kelle näitajatest võib aruandeaasta bilansipäeval vaid üks ületada järgmisi tingimusi: varad kokku 4 000 000 eurot, müügitulu 8 000 000 eurot ja keskmine töötajate arv aruandeaasta jooksul 50 inimest.
3. Keskmise suurusega ettevõtja on Eestis registreeritud äriühing, kes ei ole mikroettevõtja ega väikeettevõtja ja kelle näitajatest võib aruandeaasta bilansipäeval vaid üks ületada järgmisi tingimusi: varad kokku 20 000 000 eurot, müügitulu 40 000 000 eurot ja keskmine töötajate arv aruandeaasta jooksul 250 inimest.
4. Suurettevõtja on Eestis registreeritud äriühing, kelle näitajatest aruandeaasta bilansipäeval vähemalt kaks ületavad järgmisi tingimusi: varad kokku 40 000 000 eurot, müügitulu 20 000 000 eurot ja keskmine töötajate arv aruandeaasta jooksul 500 inimest.
5. Väike konsolideerimisgrupp on konsolideerimisgrupp, kelle aruandeaasta bilansipäeva konsolideeritud näitajatest rohkem kui üks ei ületa väikeettevõtja tingimusi.

6. Keskmise suurusega konsolideerimisgrupp on konsolideerimisgrupp, kes ei ole väike konsolideerimisgrupp ja kelle aruandeaasta bilansipäeva konsolideeritud näitajatest rohkem kui üks ei ületa keskmise suurusega ettevõtja tingimusi.
7. Suur konsolideerimisgrupp on konsolideerimisgrupp, kelle aruandeaasta bilansipäeva konsolideeritud näitajatest vähemalt kaks ületavad suurettevõtja tingimusi.

Raamatupidamisdirektiivi kohaselt sõltub majandusaasta aruandes avalikustatava informatsiooni hulk ettevõtja suuruselt. Eeltoodud silmas pidades sätestatakse eelnõus:

- Mikroettevõtja võib lõppenud majandusaasta kohta koostada majandusaasta aruande, mis koosneb bilansist, kasumiaruandest ja 3 lisast. Mikroettevõtja aruande eesmärk anda aruande kasutajatele finantsinfot mikroettevõtja finantsseisundi ja -tulemuse kohta.
- Väikeettevõtja võib koostada raamatupidamise aastaaruande, mis koosneb bilansist, kasumiaruandest ning seaduses nõutud lisadest. Väikeettevõtja raamatupidamise aastaaruanne ei sisalda rahavoogude aruannet ega omakapitali muutuste aruannet. Väikeettevõtja raamatupidamise aastaaruandes on nõutud maksimaalselt 9 lisa, mille täitmine on kohustuslik vaid juhul, kui ettevõtjal on selliseid kirjeid ja need on olulised. Väikeettevõtja raamatupidamise aastaaruande eesmärk on anda aruande kasutajatele, kellel on aruandest arusaamiseks piisavad finantsalased teadmised, asjakohast ja tõepäraselt esitatud infot raamatupidamiskohustuslase finantsseisundi ja -tulemuse kohta, mida aruande kasutaja saaks oma majandusotsuste tegemisel kasutada.

Kui mikroettevõtja või väikeettevõtja leiab, et tal on kasulik avalikustada täiendavat teavet, mida nõutakse keskmise suurusega ettevõtjatelt ja suurettevõtjatelt, või muud teavet, mida ei ole käesolevas direktiivis ette nähtud, ei tohiks tal takistada seda teha. Eelnõuga lisatava väikeettevõtja ja mikroettevõtja majandusaasta aruannet puudutava regulatsiooni kohaldamine on ettevõtja otsustusküsimus. Väikeettevõtjal ei ole keelatud koostada majandusaasta aruanne täna kehtivate tingimuste kohaselt. Samuti ei ole keelatud mikroettevõtjal koostada majandusaasta aruanne väikeettevõtjat puudutavate reeglite või ka täna kehtivate reeglite kohaselt.